

Oponentský posudek na diplomovou práci D.Šebestové, Pozemkové reformy v českých zemích ve 20. století

D.Šebestová předložila práci, která je založena nejen na studiu literatury, ale i pramenů, zejména archivního fondu Pozemkového úřadu Prachatice.

Svoji práci diplomantka začíná vysvětlením pojmu předmětu pozemkového vlastnictví. Plynule pak přechází k analýze procesu první pozemkové reformy. Zvažuje politické, hospodářské i sociální poměry první republiky a podává precizní rozbor příslušných zákonů, které pozemkovou reformu upravují.

V další části práce se autorka zabývá obdobím doby nesvobody a jejím vlivem na pozemkovou držbu a vlastnictví vůbec. V názvu této části s objevuje termín majetkové vlastnictví obecně. Z toho vyplývá, že by existovalo nemajetkové vlastnictví, což je těžko představitelné. Zcela určitě zde ale šlo spíše o formulační nepřesnost. Autorka tu měla patrně na mysli vlastnictví k hmotným předmětům.

Postrádám však bližší údaje o průběhu arizace právě se zaměřením na zemědělský majetek. K této otázce by se autorka mohla vyjádřit při obhajobě.

Podrobně se D. Šebestová věnuje příčinám a průběhu pozemkové reformy po roce 1945. Autorka tu rozebírá také lex Schwarzenberg a podává nástin kolektivizace v oblasti zemědělství.

I když se diplomantka věnovala postoji KSČ k zemědělské otázce, kolektivizaci a pozemkové reformě, není její pohled zcela systematický. Chybí i názory ostatních politických stran na pozemkovou reformu.

V popisování procesu kolektivizace a náznaku združstevňování se však ztrácí samotná pozemková reforma. Podání vývoje „zemědělské otázky“ po roce 1945 je tak poněkud roztržité.

Na konci své práce autorka věnuje vývoji pozemkového vlastnictví po roce 1989, kdy se tak dotýká i restitucí a restitučních sporů.

Autorka nicméně podala přehled vybrané tematiky a obohatila svoji práci i o aplikační rovinu daného problému. Rovněž připojila zajímavou instruktivní pramennou přílohu. Lze také ocenit autorčinu péli a vyrovnání se s archivními prameny.

Již z textu uvedeného výše vyplývá, že předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

- Návrh otázek pro obhajobu: 1. Košický vládní program a Budovatelský vládní program ve vztahu k zemědělské otázce
2. Ústava 9. května a pozemkové vlastnictví

Prof. JUDr. PhDr. K. Adamová, DSc.

Praha: 4.11.2011